

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกีฬาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ดังจะเห็นได้ว่าทุก ๆ ประเทศส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรในชาติได้เล่นกีฬา เนื่องจากกีฬาเป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกเพศทุกวัยให้มีความสมบูรณ์ทั้งสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม กล่าวคือ การกีฬาช่วยในการพัฒนาสติปัญญาโดยใช้กระบวนการวางแผน การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล การคิดแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างสุขุมและรอบคอบมากขึ้น ตลอดจนมีความถูกต้องและแม่นยำอีกด้วย สำหรับการพัฒนาทางด้านร่างกาย จะช่วยให้ร่างกายมีความแข็งแรงสมบูรณ์ มีความสง่างาม มีสุขภาพที่ดีและมีการเจริญเติบโตเป็นไปตามวัย ส่วนการพัฒนาทางด้านอารมณ์ ช่วยให้มีความอดทนอดกลั้น มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักแพ้ รู้จักชนะ และรู้จักถอย เป็นผู้มีอารมณ์สดชื่น แจ่มใส ร่าเริงเบิกบานอยู่เสมอ การพัฒนาทางด้านสังคมจะช่วยให้รู้จักเคารพในกฎ กติกา และกฎหมายต่าง ๆ ของบ้านเมือง ความสามัคคีในหมู่คณะ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อสังคมอีกด้วย

กีฬาเซปักตะกร้อ (Sepak Takraw) ได้จัดให้มีการแข่งขันครั้งแรก ในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 3 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย วิธีการเล่นได้ยึดแนวการเล่นระหว่างตะกร้อข้ามตาข่ายของไทย และกีฬาเซปักตะกร้อของประเทศมาเลเซีย โดยที่ตัวแทนของประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ และประเทศฟิลิปปินส์ ร่วมกันพิจารณาลักษณะ วิธีการเล่นและระเบียบกติกาการเล่นเป็นสากล เรียกว่า “เซปักตะกร้อ” (Sepak Takraw) การเล่นกีฬานี้มีการเล่นการนับคะแนนคล้ายคลึงกับกีฬาวอลเลย์บอล และกีฬาแบดมินตัน นำมาผสมผสานกันและปรับปรุงให้เหมาะสมกับทักษะที่ใช้ในการเล่น สุพจน์ ปรานี (2539) ได้กล่าวถึงทักษะพื้นฐานในการเล่นเซปักตะกร้อ ประกอบด้วย ลูกหลังเท้า ลูกข้างเท้า ลูกเข่า และลูกศีรษะ เป็นต้น การเล่นเซปักตะกร้อในยุคแรกยังไม่มีรูปแบบการเล่นมากมายนัก ส่วนใหญ่จะเป็นการเล่นลูกใต้ข้ามตาข่ายด้วยศีรษะเป็นส่วนใหญ่ ต่อมาได้มีการพัฒนาการเลิฟและการเล่นลูกหน้าตาข่ายด้วยเท้า ซึ่งมีการเล่นที่หลากหลาย มีความรุนแรง ยากต่อการตั้งรับธรรมดา โค้ชจึงต้องคิดหาวิธีการทั้งการรุก การรับ และรูปแบบใหม่ เช่น การเลิฟ การรับเลิฟ การตั้งรับ การสกัดกั้น เป็นต้น เพื่อที่จะทำให้ทีมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในการแข่งขันกีฬาเซปักตะกร้อ จะประกอบด้วยผู้เล่นข้างละ 3 คน คือ ผู้เล่นตำแหน่งหลัง (Back) ผู้เล่นตำแหน่งหน้าขวา (Right Inside) ยืนอยู่ด้านขวามือของผู้เล่นตำแหน่งหลัง ผู้เล่น

ตำแหน่งหน้าซ้าย (Left Inside) ยืนอยู่ด้านซ้ายมือของผู้เล่นตำแหน่งหลัง ซึ่งแต่ละคนมีหน้าที่ในการเล่นที่แตกต่างกันไป การเล่นเซปักตะกร้อจะเริ่มจากผู้เล่นตำแหน่งหน้าขวาหรือผู้เล่นตำแหน่งหน้าซ้ายโยนลูกตะกร้อให้ผู้เล่นในตำแหน่งหลัง (Back) เป็นผู้เสิร์ฟตะกร้อ ผู้เสิร์ฟจะเสิร์ฟได้ดีมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับผู้ที่โยนตะกร้อว่ามีความรู้ ความเข้าใจและสามารถโยนได้ตามน้ำหนักและทิศทางที่เหมาะสมหรือไม่ อุทัย สงวนพงศ์ (2529) กล่าวว่า ถ้าหากเสิร์ฟเสีย หรือเสิร์ฟให้ฝ่ายตรงข้ามรับได้ง่ายๆ ก็จะทำให้ตนเสียเปรียบ เพราะต้องตกเป็นฝ่ายตั้งรับ การเสิร์ฟจึงเป็นการเริ่มต้นในการรุก และต้องมีความแม่นยำ ผู้เล่นจึงควรหาความชำนาญโดยการฝึกหัดเสิร์ฟด้วยวิธีที่เหมาะสมและดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สมรรถชัย น้อยศิริ (2533) ที่กล่าวว่า ผู้เล่นตำแหน่งหลังมีหน้าที่สำคัญคือ การเสิร์ฟลูกตะกร้อ ผู้เสิร์ฟจะต้องเสิร์ฟให้แม่นยำและมีความรุนแรง เพื่อให้คู่ต่อสู้รับได้ยากที่สุด นอกจากนั้นก็มีหน้าที่คอยรับลูกเสิร์ฟจากฝ่ายตรงข้าม และยังต้องตั้งลูกตะกร้อให้กับผู้เล่นตำแหน่งหน้าด้วย ส่วนผู้เล่นตำแหน่งหน้าขวาและหน้าซ้ายหน้าที่ของผู้เล่นทั้งสองคนนี้จะทำหน้าที่หลาย ๆ อย่าง เช่น การโยนลูกตะกร้อให้กับผู้เสิร์ฟ การตั้งลูกตะกร้อให้กับผู้เล่นตำแหน่งหน้าด้วยกัน การรุกโดยใช้ทักษะต่างๆ ที่จะทำให้คู่ต่อสู้ไม่สามารถรับลูกตะกร้อได้ และต้องช่วยกันสกัดกันเมื่อคู่ต่อสู้รุกมาด้วย ในการเล่นเซปักตะกร้อนอกจากใช้ทักษะส่วนบุคคลแล้วยังจะต้องนำไปประกอบกับผู้เล่นภายในทีมเพื่อที่จะให้เกิดประโยชน์กับทีมให้มากที่สุด

แบบแผนการรูกหน้าตาซ้ายมีความสำคัญอย่างมากในการแข่งขัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนสถานะภาพจากฝ่ายรับเป็นฝ่ายรุก จะต้องพยายามรูกกลับฝ่ายตรงข้ามเพื่อกลับมาเป็นฝ่ายเสิร์ฟ การรูกจะเกิดประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับที่ตั้งตะกร้อให้เคลื่อนที่ไปในทิศทางที่ถูกต้อง และตำแหน่งที่เหมาะสม ย่อมส่งผลให้การรูกมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นแต่ละทีมจะต้องมีแบบแผนการรูกที่หลากหลาย เพื่อปรับเปลี่ยนให้ทันกับสภาพการณ์โดยนำเอาความรู้ความเข้าใจในทักษะและเทคนิคการเล่นมาใช้ ในการแข่งขันจริงไม่ว่าจะเป็นแบบแผนการรูกหน้าตาซ้ายแบบใดย่อมมีทั้งข้อดีและข้อเสียด้วยกันทั้งนั้น ขึ้นอยู่กับทีมของตนเองจะเหมาะสมกับแบบแผนใดและแบบแผนใดที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับทีมตนมากที่สุด

ในปัจจุบันหลายประเทศมีการพัฒนาแบบแผนการรูกหน้าตาซ้ายไปมาก แม้ว่าประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศผู้นำในกีฬานี้ แต่หากทั้งสองประเทศขาดการติดตามศึกษา สอดแนม รวมถึงการวิเคราะห์แบบแผนการเล่นหน้าตาซ้ายของทีมคู่แข่งก็มีโอกาสทำให้ทีมแพ้ได้ ในเดือนกรกฎาคมปี 2552 ที่ผ่านมา ประเทศไทยได้จัดการแข่งขันเซปักตะกร้อชิงถ้วยพระราชทานคิงส์คัพครั้งที่ 24 ซึ่งได้เชิญทีมที่มีความสามารถทางด้านกีฬาเซปักตะกร้อมาแข่งขันเป็นโอกาสดีที่ทีมชาติไทยจะได้เตรียมความพร้อมเพื่อแข่งขันในกีฬาซีเกมส์ที่ประเทศลาวปลายปี 2552 ด้วย เนื่องจากผู้วิจัยสนใจกีฬาเซปักตะกร้อ เพราะมีรูปแบบการรูกที่สวຍงามท้าทายความสามารถเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาแบบแผนการรูกหน้าตาซ้ายในการ

แข่งขันเซปักตะกร้อชิงถ้วยพระราชทานคิงส์คัพ ครั้งที่ 24 จะได้เป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุง และพัฒนาแบบแผนการรูกหน้าตาข่ายของทีมชาติไทยและฝึกซ้อมเพื่อรับมือในการแข่งขันรายการต่างๆ อีกทั้งยังทำให้ทราบแบบแผนการรูกหน้าตาข่ายแบบใหม่ ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ ปรับแก้เกมส์การแข่งขันได้อย่างทันสมัยอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแบบแผนการรูกหน้าตาข่ายในการแข่งขันเซปักตะกร้อที่นิยมใช้ในปัจจุบัน
2. เพื่อวิเคราะห์แบบแผนในการรูกหน้าตาข่ายในการแข่งขันเซปักตะกร้อชิงถ้วย

พระราชทานคิงส์คัพครั้งที่ 24

3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรูกหน้าตาข่ายในการแข่งขันเซปักตะกร้อชิงถ้วยพระราชทานคิงส์คัพครั้งที่ 24

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้วิเคราะห์แบบแผนการรูกหน้าตาข่ายในการแข่งขันเซปักตะกร้อชิงถ้วยพระราชทานคิงส์คัพ ครั้งที่ 24 ของทีมชายในภาพรวมทุกทีม ทีมชาติไทย และรวม 4 ทีมคู่แข่ง คือทีมชาติมาเลเซีย ทีมชาติเกาหลีใต้ ทีมชาติญี่ปุ่น และทีมชาติลาว

2. การวิจัยนี้วิเคราะห์ทุกทีมที่ทำการแข่งขันตั้งแต่รอบแรกจนถึงรอบชิงชนะเลิศ

3. ข้อมูลที่จะวิเคราะห์ประกอบด้วย

3.1 การศึกษาแบบแผนการรูกหน้าตาข่ายในการแข่งขันเซปักตะกร้อที่นิยมใช้ในปัจจุบัน จากเอกสาร การสัมภาษณ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 วิเคราะห์แบบแผนในการรูกหน้าตาข่ายในการแข่งขันเซปักตะกร้อชิงถ้วยพระราชทานคิงส์คัพ ครั้งที่ 24 จากการแข่งขันจริง

3.2.1 แบบแผนการรูกหน้าตาข่ายหลังจากการรับลูกเสิร์ฟ

3.2.2 แบบแผนการรูกหน้าตาข่ายจากการเล่นตามปกติ

3.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรูกหน้าตาข่ายในการแข่งขันเซปักตะกร้อชิงถ้วยพระราชทานคิงส์คัพ ครั้งที่ 24 จากการแข่งขันจริง

3.3.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรูกหน้าตาข่ายหลังจากการรับลูกเสิร์ฟ

3.3.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรูกหน้าตาข่ายจากการเล่นตามปกติ

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์จากภาพบันทึกการแข่งขันจริง ทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากตำรา เอกสารทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ได้แบบแผนการรูกหน้าตาข่ายในการแข่งขันเซปักตะกร้อ ที่นิยมใช้ในปัจจุบัน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทางเอกสารมาเป็นแบบแผนเบื้องต้น เพื่อทำการวิเคราะห์แบบแผนการรูกหน้าตาข่ายและปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแบบแผนการรูกหน้าตาข่าย ในการแข่งขันเซปักตะกร้อคิงส์คัพ ครั้งที่ 24 ต่อไป โดยนำไปใช้กับโปรแกรมโฟกัส เอ็กซ์ ทู เวอร์ชัน 1.5 (Focus X2 Version 1.5) ซึ่งเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ขั้นสูงที่ใช้ในการวิเคราะห์การแข่งขันกีฬาตามระเบียบวิธีการทางสถิติ

คำจำกัดความของการวิจัย

1. แบบแผนการรูกหน้าตาข่าย หมายถึง รูปแบบการเล่นที่เริ่มตั้งแต่การรับลูกจากฝ่ายตรงข้าม จากนั้นมีการเล่นประสานงานของผู้เล่นฝ่ายเดียวกันหรือเล่นด้วยความสามารถเฉพาะตัว มีการตั้งหรือการชงลูกตะกร้อต่อจากการรับลูก ก่อนจบด้วยการเล่นลูกเชิงรุกให้ข้ามตาข่ายเพื่อทำคะแนนด้วยการเขกด้วยศีรษะ ใช้เท้าเหยียบ ปาด ฟาด ชันแบค การหยอด และอื่น ๆ ลักษณะการเล่นที่ถือว่าเป็นการรูกหน้าตาข่ายจะต้องจบการเล่นลูกจังหวะสุดท้าย ห่างจากตาข่ายภายในระยะไม่เกิน 3 เมตร

2. ปัจจัยในการรูก หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพล มีผลกระทบ และทำให้เกิดแบบแผนการรูกหน้าตาข่ายได้ ซึ่งในงานวิจัยนี้มีปัจจัยในการรูก ได้แก่ รูปแบบการยืนรับลูก ทักษะการรับลูก ทักษะการตั้งลูกตะกร้อ พื้นที่ในการตั้งลูก ลักษณะของลูกที่ตั้ง พื้นที่ที่ใช้ในการรูก และทักษะการรูกหน้าตาข่าย

3. เซปักตะกร้อ หมายถึง กีฬาประเภททีมที่เริ่มต้นด้วยการโยนด้วยมือเพื่อให้ตำแหน่งหลังใช้เท้าเสิร์ฟให้ข้ามตาข่าย หลังจากนั้นผู้เล่นสามารถใช้ทุกส่วนของร่างกายยกเว้นแขนในการเตะ เตะ โหม่ง เหยียบปาด ฟาด ชันแบค มีการเล่นภายในทีมแต่ละครั้ง 3 จังหวะ ให้ลูกข้ามตาข่ายเพื่อไปตกที่แดนคู่ต่อสู้ ประกอบด้วยผู้เล่นทีมละ 3 คน แข่งขันเซตละ 21 คะแนน ทีมที่ชนะ 2 เซตก่อนถือว่าเป็นผู้ชนะ

4. เซปักตะกร้อชิงถ้วยพระราชทานคิงส์คัพ ครั้งที่ 24 (KING'S CUP 24TH) หมายถึง การแข่งขันเซปักตะกร้อชิงถ้วยพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีทีมชาติต่าง ๆ เข้าร่วมการแข่งขันทั้งหมด 5 ทีม ทำการแข่งขันในวันที่ 2-7 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 ณ ประเทศไทย

5. รูปแบบการยืนรับลูก หมายถึง ตำแหน่งการยืนของผู้เล่นทั้ง 3 คน ในขณะเป็นฝ่ายรับเพื่อที่จะรับลูกจากฝ่ายตรงข้าม แล้วทำการเล่นตามแบบแผนการรูกของฝ่ายตนต่อไป

6. ทักษะการรับลูกหมายถึง ลักษณะการใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายยกเว้นแขน รับลูกจังหวะแรกหลังจากที่ฝ่ายตรงข้ามทำการรุกข้ามตาข่ายมา เพื่อดำเนินการเล่นตามแบบแผนการรุกต่อไป เช่น ทักษะการรับลูกด้วยข้างเท้าด้านใน หลังเท้า ศีรษะ เป็นต้น

7. ทักษะการตั้งลูกตะกร้อหมายถึง ลักษณะการใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายยกเว้นแขน เตะตั้งลูกให้สูงขึ้นเพื่อให้ตำแหน่งตัวรุกเคลื่อนที่เข้ามาทำคะแนนในจังหวะสุดท้าย เช่น ทักษะการตั้งลูกด้วยข้างเท้าด้านใน หลังเท้า ศีรษะ เป็นต้น

8. พื้นที่ในการตั้งลูกหมายถึง บริเวณสนามที่ตำแหน่งตัวตั้งทำการตั้งลูก เพื่อให้ตำแหน่งตัวรุกเคลื่อนที่เข้ามารุกในจังหวะสุดท้าย

9. ลักษณะของลูกที่ตั้งหมายถึง ระดับความสูงของลูกที่ตำแหน่งตัวตั้งเตะตั้งลูกให้สูงขึ้นเหนือตาข่ายเพื่อให้ตำแหน่งตัวรุกเคลื่อนที่เข้ามารุกในจังหวะสุดท้าย

10. พื้นที่ที่ใช้ในการรุกหมายถึง บริเวณสนามห่างจากตาข่ายไม่เกิน 3 เมตรซึ่งเป็นตำแหน่งสุดท้ายที่ตัวรุกใช้ในการทำคะแนนจังหวะสุดท้าย

11. ทักษะการรูกหน้าตาข่ายหมายถึง ลักษณะที่แต่ละทีมเลือกมาใช้ในการทำคะแนนจังหวะสุดท้าย เช่นการเขกด้วยศีรษะ ใช้เท้าเหยียบ ปาด ฟาด ชันเบค การหยอด และอื่น ๆ

12. แบบแผนการรูกหน้าตาข่ายที่ค้นพบใหม่หมายถึง แบบแผนการรูกหน้าตาข่ายที่พบขึ้นใหม่ซึ่งยังไม่มีใครเคยมีการศึกษาหรือพบว่ามีการเล่นมาก่อน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบแผนการรูกหน้าตาข่ายที่นิยมใช้ และประสบผลสำเร็จ ซึ่งโค้ชสามารถนำไปใช้พัฒนากีฬาเซปักตะกร้อในทุกระดับได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. ได้แบบแผนการรูกใหม่ ๆ เพื่อโค้ชนำไปใช้ฝึกซ้อมและพัฒนากีฬาเซปักตะกร้อเพื่อความเป็นเลิศต่อไป

3. เป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบแผนการรูกให้มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์สำหรับโค้ชกีฬาเซปักตะกร้อเพื่อนำมาใช้ในการฝึกซ้อม

4. เป็นประโยชน์ต่อผู้เล่นและผู้สนใจสามารถนำแบบแผน และทักษะการรูกมาใช้ฝึกในการแข่งขันเซปักตะกร้อในทุกระดับ

5. เป็นแนวทางเพื่อทำ การวิจัยกีฬานิตอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับใช้อ้างอิงในการเรียน การสอนวิชากีฬาเซปักตะกร้อ

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

